

«**ΓΡΑ**ΦΕΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ **ΔΙ**ΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ
ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΟ ΓΠΑ»
με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5165176

ΚΕΔΙΜΑ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ: ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: ΚΩΔ. 6 «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 19/10/2023

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

1. ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ / ΚΙΝΗΤΗΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ
2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
3. ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
4. ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΑΚΕΣ-ΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΚΕΔΙΜΑ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

- ΑΚΟΗ
- ΟΡΑΣΗ
- ΚΙΝΗΣΗ

(Smith,2011)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

- ΑΥΤΙΣΜΟΣ
- ΔΕΠΥ
- ΔΙΑΧΥΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ

(Myers ,2008)

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1920 - ESTABLISHED IN 1920
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΚΕΔΙΜΑ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

- ΔΥΣΘΥΜΙΑ
- ΚΥΚΛΟΘΥΜΙΑ
- ΑΓΧΩΔΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ
- ΚΑΤΑΘΛΙΠΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ

(Atkinson, 2018)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

- ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΣ
- ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
- ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
- ΆΛΛΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

(Holzman, 2010)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΜΕΑ(1)

- Επιτρέπω την ηχογράφηση των διαλέξεων, τη χρήση Η/Υ για την καταγραφή σημειώσεων, καθώς και τη χρήση ειδικών λογισμικών εισόδου/εξόδου λόγου.
- Ό,τι γράφεται στον πίνακα θα πρέπει να λέγεται προφορικά.
- Εάν χρησιμοποιήσω οπτικό υλικό (διαφάνειες, διαγράμματα, γραφήματα) δίνω προφορικές εξηγήσεις και εστιάζω στις σημαντικές πληροφορίες.
- Το υλικό του μαθήματος θα πρέπει να είναι διαθέσιμο σε εναλλακτικές μορφές (γραφή Braille, ηλεκτρονική μορφή, μεγάλη εκτύπωση -μέγεθος γραμματοσειράς 16-18).
- Όταν το μάθημα γίνεται σε εργαστήριο όλα τα υλικά θα πρέπει να διαθέτουν ταμπέλες σύμφωνα με τον κώδικα Braille ή να χρησιμοποιούνται άλλα μέσα που διευκολύνουν τους φοιτητές να τα αναγνωρίζουν.
- Τα εργαστήρια θα πρέπει να διαθέτουν ειδικό εξοπλισμό (π.χ. ομιλούντα θερμόμετρα, ομιλούντες αριθμομηχανές κ.ά.)
- Εάν στα πλαίσια του μαθήματος γίνεται προβολή κάποιου βίντεο χρησιμοποιήστε υπότιτλους ή συνοψίστε τα κυριότερα σημεία του ή χρησιμοποιήστε διερμηνέα.
- Καθώς πολλά άτομα με προβλήματα ακοής στηρίζονται στην χειλεανάγνωση, αποφεύγω να μιλάω με την πλάτη γυρισμένη στην τάξη ή με τα χέρια στο πρόσωπο ή στο στόμα. Η χειλεανάγνωση γίνεται με δυσκολία όταν ο ομιλητής κινείται.
- Αναθέτω στα άτομα με προβλήματα ακοής γραπτές εργασίες και όχι προφορικές παρουσιάσεις.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΑΜΕΑ(2)

- Επισημαίνω τα κυριότερα σημεία της διάλεξης, χρησιμοποιώντας γραπτές και προφορικές τεχνικές για να δώσω έμφαση (γράφω στον πίνακα ή σε διαφάνειες τις λέξεις-κλειδιά).
- Πριν την προβολή ενός βίντεο ή μιας ταινίας τονίζω τα πιο σημαντικά σημεία.
- Συνδέω τις έννοιες μεταξύ τους, χρησιμοποιώντας οπτικές και λεκτικές μεθόδους (π.χ. εννοιολογικούς χάρτες, διαγράμματα).
- Δίνω οδηγίες, γραπτά και προφορικά, για εργασίες που ανατίθενται στα πλαίσια του μαθήματος, προσδιορίζοντας με σαφήνεια τις προθεσμίες παράδοσης και τα κριτήρια βαθμολόγησης.
- Στο τέλος του μαθήματος συνοψίζω και εξάγουμε (από κοινού) συμπεράσματα.
- Προσφέρω συχνά ευκαιρίες για ανατροφοδότηση (π.χ. ερωτήσεις που εξετάζουν την ύλη που διδάσκεται εβδομαδιαίως).
- Φροντίζω τα θέματα των εξετάσεων να είναι καθαρογραμμένα και να υπάρχουν μεγάλα κενά μεταξύ τους. Ομαδοποιώ τα θέματα κατά τύπο (π.χ. βάλτε όλες τις ερωτήσεις σωστό/λάθος μαζί).

Τρόποι εξέτασης ΦμεΑ (1)

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα, επιτρέπει την πρόσβαση ειδικών κατηγοριών ατόμων με ειδικές ανάγκες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αλλά δεν προβλέπει ειδικές μορφές αξιολόγησης ανάλογα με το είδος της αναπηρίας. Εξαίρεση υπάρχει μόνο για τα άτομα με δυσλεξία, τα οποία προβλέπεται να εξετάζονται προφορικά (διευκρινιστικό έγγραφο ΥΠΕΠΘ Φ. 142 / Β3 / 1704 / 19.12.1990).

- Για τον λόγο αυτό :
1. Πληροφορώ τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες για την ύλη και τις απαιτήσεις των εξετάσεων εγκαίρως, ώστε να έχουν χρόνο προετοιμασίας.
  2. Δίνω μεγαλύτερη προσοχή και βοήθεια στην προετοιμασία του φοιτητή με ειδικές ανάγκες για τις εξετάσεις, μέσω φροντιστηριακών μαθημάτων, επεξηγήσεων, παραδειγμάτων, θέματα εξετάσεων προηγούμενων ετών.
  3. Επιλέγω τρόπο εξέτασης που δεν έρχεται σε σύγκρουση με την αναπηρία των φοιτητών με ειδικές ανάγκες. Για παράδειγμα, προφορική εξέταση για τυφλούς, ανάπηρους σε άνω άκρα, για δυσλεξικούς. Γραπτή εξέταση για κωφούς.

Τρόποι εξέτασης ΦμεΑ (2)

4. Δίνω χρόνο προετοιμασίας, π.χ. 10-15 λεπτά πριν την εξέταση, για εξοικείωση με τα θέματα ώστε να αντισταθμιστεί η χαμηλή ταχύτητα γραφής.
5. Δίνω μεγαλύτερη διάρκεια χρόνου κατά τη γραπτή και προφορική εξέταση αν απαιτείται.
6. Δίνω μεγαλύτερη διάρκεια εξεταστικής περιόδου, αν απαιτείται.
7. Χρησιμοποιώ Η/Υ για εξετάσεις, εφόσον είναι δυνατό.
8. Εντάσσω ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου αντί μιας τελικής αξιολόγησης.
9. Επιλέγω εναλλακτικούς τρόπους εξέτασης, π.χ. γραπτές εργασίες, ερευνητικά θέματα.

ΤΙ ΠΑΡΑΤΗΡΩ;

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1920 - ESTABLISHED IN 1920
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΚΕΔΙΜΑ
ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΩΣ ΠΑΩ ΑΠΟ ΕΔΩ...

ΣΕ ΑΥΤΟ!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Smith, M.K. «Learning Theory, the encyclopedia of informal education». the encyclopedia of informal education. Ανακτήθηκε στις 1 Ιουνίου 2011.
- Myers, David G. (2008). Exploring Psychology. New York, New York: Worth.
- Atkinson, R.C. & Shiffrin, R.M. (2018). K.W. Spence and J.T. Spence, επιμ. The psychology of learning and motivation (2 έκδοση). New York: Academic Press.
- Holzman, Lois (1997). When Democratic Education is Developmental: The Sudbury Valley School Model, Schools for growth: radical alternatives to current educational models. Retrieved April 1, 2010.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!

Μαρία Κασκαμτζή
Ειδική Παιδαγωγός

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο